

2009-2010 YAZILARI

Tarihi	Yazının ismi	Yayın yeri	sayfa
30.01.2009	Mehmet Bildirici biyografi	5. Dünya Su Forumu	368
14.02.2009	Panelde konuşma	İstanbul 1. Su Forumu	369
20.03.2009	5. Dünya Su forumu (Haber)	İstanbul AGOS	370
01.04.2009	5. Dünya Su Forumu Değerleme	Yeni Meram	372
02.04.2009	Kemal Selçüker	Yeni Meram	374
04.04.2009	Rum Hacı Ustalar	Yeni Meram	376
-	Yatağan Mürsel	Konya Ansiklopedisi	378
-	Balıklı Çeşme	Konya Ansiklopedisi	379
-	Konya Tarihi	Öztuğ Bildirici haritası	380
19.06.2009	Büyükdere toplantısı	Yeni Meram	383
20.06.2009	Nevzat Özkal	Yeni Meram	381

EYLÜL 2009 TARİHİNDEN İTİBAREN WEB SİTEM AÇILDIĞI İÇİN YAZILARIMI, GAZETE ÇIKAN YAZILARIMI BURADA HABER PANOSUNA KOYMAYA BAŞLADIM.

23.10.2009	Van, Muş, Harput Gezisi 01.09.2010	İstanbul AGOS 465 -466-467-468	385
21.12.2010	Nevzat Özkal'ı kaybettik 22.12.2010/ 622	Yeni Meram	387-388

Sayın İbrahim Gürer İstanbul 30.01.2009

gurer@gazi.edu.tr

Sayın Gürer

İstediğiniz belgeleri ekte sunuyorum.

Mehmet Bildirici

MEHMET BİLDİRİCİ

He was born on 24.02.1939 in Konya. He finished in 1957 Konya Lisesi and in 1962 Technical University of Istanbul as Civil Engineer (inşaat yüksek mühendisi). 30 years he worked in Konya. In the years 1971-1982 he taught in Konya Academy, (now inside of Seljuk University), and gave Building Materials, and the Static of Construction. He worked furthermore from 1984-1996, in DSI IV. Regional Directorate and then was retired. In 1996 he moved to Istanbul. In 1997-1998 he became Consultant (Müşavir) for Yeşilçay Project. In addition, from 1997 he worked as consultant (bilirkişi) for the courts in Istanbul. Since 1991 he works about historical water supply systems. Two books were published by DSI General Directorate in 1994 and 2004. Now he lives in Istanbul.

WATER SUPPLY SYSTEMS IN HITTITE AND URARTU TIMES

Hittites lived in Central Anatolia in the second millennium BC and they have constructed dams and water monuments. Urartian people lived in Eastern Anatolia in first millennium BC and they have constructed dams, long irrigation canals to improve their economy. Very very interesting, Urartian hydraulic monuments survive today and they are being in use too. These monuments are the fruits of the rich Anatolian civilization and only can be seen here in Turkey.

Anatolia, (Turkish Anadolu) now Turkey was the cradle of several civilizations. I believe this is the richness of our country. These monuments must be examined, must be under protection and carried to the future to younger generations. How will be organized? Which plans must be done? I believe that if we love and examine the subjects and share them with International communities, our cultural heritage and the whole World civilization will be winner.

(5th World Water Forum 5)

(Topic 6.5 Water and Culture s.46-47)

(March 16-22 2009)

SÜTLÜCE 1. İSTANBUL SU FORUMU 14.02.2009 TARİHİNDE PANELİST OLARAK YAPTIĞIM KONUŞMA

Sayın Hocam Ünal Öziş Türkiye'deki 4 milenyum zaman dilimi içindeki su yapılarını ortaya koydu. Ben ileri toplantılarda 8 milenyum olmasını öneriyorum. Şöyle ki Konya Çumra'da ortaya çıkarılan Çatalhöyük'te M.Ö. 6000 yıl önce uygarlık ve sulama bulunuyordu. Yapılan kazı çalışmaları sırasında çok basit sulama kanalları ile sulu tarım yapıldığı ve tahıl üretildiği görülmektedir.

Sayın Selami Oğuz, İstanbul'un tarihi suyollarını özetledi. Ben de şunu eklemek istiyorum. Bulunduğu coğrafyanın özelliğinden dolayı, antik çağlarda Byzantion yanında, Haliç'in karşısında Galata, ve karşı sahilde Kadıköy (Kalkedon), Haliç'in ucunda iki nehrin Haliç ile buluştuğu yerde Semistra ve Beykoz'da antik kent bulunmaktadır.

Değerli hocamız Kazım Çeçen çok gayret sarf ederek bunların çoğunu ortaya çıkarmıştır. Ancak çok önemli diğer kent Galata ve Kadıköy hakkında çok az bilgi bulunmaktadır. Galata Levent Çiftlik'ten su geldiği konusunda yayınlarım vardır. Ama Kadıköy hakkında sadece Acıbadem'de bir depolu su terazisi bugüne gelmiştir.

İstanbul konusunda daha yapacak pek çok şey olduğu inancındayım.

Değerli panelist Dursun Özden yaptığı gezilerle Uygur Türklerinin kullandığı Karız sistemini bize tanıtmıştır. Gerçekten proje dünyada sayılı tarihi karız sistemlerinden biridir. Konu çok ilgimi çekti, konu ile ilgili kaynakları taradım. 2500 yıl önce Uygur'lar tarafından değil, M.Ö. 200 yıllarından itibaren burayı yöneten Çin Han Sülalesi tarafından yaptırıldığı yönündedir.

Saygılarımla
Mehmet Bildirici

5. DÜNYA SU FORUMU İSTANBUL'DA TOPLANDI MEHMET BİLDİRİCİ

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ve pek çok devlet ve hükümet başkanlarının katılımı ile 5. Dünya Su Forumu İstanbul'da çalışmaya başladı. Foruma yurt içi ve yurt dışından 10.000 katılımın olması bekleniyor.

4. Dünya Su Forumu daha önce 2006 yılında Meksika'da toplanmıştı. Bu Forum, 5. Dünya Su Forumu Yönetimi, Türkiye'den, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve İstanbul Su ve Kanalizasyon Genel Müdürlüğü'nün (İSKİ) nin 3 yıl süren yoğun bir çalışmasının sonucu olarak ortaya çıktı.

Su Forumu İstanbul Büyükşehir Belediyesince yeni hizmete alınan "SÜTLÜCE Kongre Merkezinde gerçekleşti. Forumun vermek istediği en önemli mesaj daha da hayati bir önem kazanan Su'nun akılcı kullanımı ve su konusunda farklılıkların giderilmesidir.

Türkiye'den, Arap ülkelerinden, Afrika'dan, Güney Amerika'dan 10000 kişinin katılacağı forumda 500 civarında bildirinin tartışılacaktır. Şüphesiz bu kadar çok bildiri aynı anda çeşitli salonlarda yapılacak oturumlarla gerçekleştirilebilir.

Forum süresinde üst düzey devlet yetkililerin de kendi aralarında toplantılar yapacaktır.

Su Forumu süresinde aynı zamanda çeşitli konserler, sergiler, fuar ve geleceğimiz olan çocuklarımızın etkinlikleri de yer alacaktır.

(AGOS 20.03.2009 tarihli Ermenice ekte EKLENEREK yayınlandı)

Ջուրի Ե. աղմկալից համագումարը

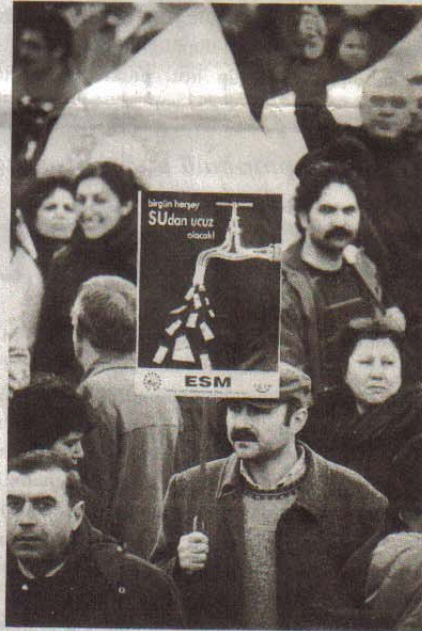
Երկուշաբթի, 16 Մարտին, 140 երկիրներէ ժամանած քաղաքագետներու եւ ակադեմականներու մասնակցութեամբ իսթամպուլի Սիթիօնէ թաղամասի Համաժողովի Կեդրոնին մէջ բացումը կատարուեցաւ միջազգային հինգերորդ «Ջուրի Համագումար»-ին, որուն նախորդող վերջին հանդիպումը 2006 թուին կայացած էր Մեքսիքայի մէջ:

Այս առթիւ քաղաքս ժամանեցին բազմաթիւ երկիրներու բարձրաստիճան ներկայացուցիչներ, որոնց կարգին կային թագաւորներ, նախագահներ, վարչապետներ եւ նախարարներ: Ժողովին Հայաստանը պիտի ներկայացնէ Բնապահպանման եւ Օրջակայքի Նախարար Արամ Յարութեան, իսկ զեկոյց պիտի ունենայ Ալֆրէտ Ներսէսեան:

Ժողովին բացումը կատարուեցաւ Նախագահ Ապտուլլահ Կիլի խօսքով, որ անդրադարձաւ համաշխարհային զեւոնի վրայ ու լատկապէս Թուրքիոյ ջուրի հետ աղընչուած հարցերուն:

Համագումարի պատճառաւ ապահովութեան ուժերը դիմեցին կանխազգուշացման արտակարգ միջոցներու եւ այս առթիւ երթելի փակուեցան բազմաթիւ ճանապարհներ:

Երբ դահլիճներէն ներս ոգետրութեամբ կը շարունակուէր համաժողովը, դուրսն ալ զանազան խմբակներ բողոքի ցոյցեր կը կազմակերպէին ընդհանուր կարգախօս ունենալով՝ «Ջուրը կեանք է, չի ծախուիր»: Ոստիկանութիւնը պահեց իր աւանդական կեցուածքը եւ անհամեմատ բրտութեամբ փորձեց չէզոքացնել ցուցարարները արտասուաբեր կազով, ճնշուած ջուրով եւ հրակողութեան տակ առաւ երեսուն ցուցարարներ, որոնց մէջ էին նաեւ «Միջազգային Գետեր» հարթակի երկու գործիչներէն Ա.Ա. Գէրթին Ենէլտըր եւ Փայալ Բարէխ, որոնք

իսկոյն արտաքսուեցան երկրէն:

Է.Օ.Տ.Փ. կուսակցութեան երեսփոխան Ուֆուք Ուրաս գայթակղութիւն համարեց արտաքսումը եւ պահանջեց որ ոստիկանութիւնը ներողութիւն խնդրէ այդ գործիչներէն: Ինք ալ իբր բողոք պիտի հրաժարի Խորհրդարանի նախագահին այս առթիւ սարքած ճաշկերտյօին մասնակցելէ:

Շաբաթավերջին այլընտրանքային «Ջուրի Համագումար» մըն ալ տեղի պիտի ունենայ Թաքսիմի «Հիլլ» պանդոկի դահլիճներուն մէջ:

Ծ.- Այս միջոցի մասին ընդարձակ տեղեկութիւններ եւ համագումարի մասնակից մեր բարեկամ Մէհմէտ Պիլտիքիճի Ուրարատական ջրանցքներու մասին զեկոյցը թարգմանաբար պիտի հաղորդենք «Ակօս»ի լատաքիկայ թիւով:

5. DÜNYA SU FORMU'NUN BİR DEĞERLENDİRMESİ

Mehmet Bildirici

İnş. Y. Mühendisi & Araştırmacı

Önce kısaca kendimi tanıtmak isterim. 1939 Konya doğumluyum. 1962 yılında İTÜ İnşaat Fakültesi'nden mezun oldum. 30 yıl Konya'da serbest ve Selçuk Üniversitesi'nde Öğretim Görevlisi olarak çalıştım. Son çalışma yerim DSİ'den 1995 yılında emekli oldum. 1991 yılından bu yana "Tarihi Su Yapıları & Su Kültürü Tarihi" konularında çalışmalarım ve yayınlarım vardır. Yurt içi ve Yurt dışı pek çok su toplantılara katıldım. 5. Dünya Su Forumu bu konuda katıldığım en kapsamlı Uluslar arası toplantıdır. İlk yayınından bu yana AGOS okuyucusuyum.

Önce Forum'un kısa bir tarihçesini vereceğim. Yaklaşık 160 ülkenin üye olduğu bu organizasyonun ilki, yaklaşık 500 kişinin katılımı ile 1997 yılında Fas'ın Marakeş kentinde gerçekleştirilmiştir. Forum'a Türkiye 2000 yılında katılmış, Hollanda Lahey kentinde yapılan Forum'da geniş bir katılımı yerini almıştır. Üçüncüsü 24.000 kişinin katılımı ile Japonya'nın Narar ve Kyoto kentlerinde, dördüncüsü 2006 yılında Meksika'da gerçekleştirilmiştir.

Türkiye'nin ev sahipliğini üstlendiği yaklaşık 30.000 kişinin katıldığı, 5. Dünya Su Formu Çevre ve Orman Bakanı Veysel Eroğlu başkanlığında, "World Water Forum", DSİ, İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve İSKİ Genel Müdürlüğü'nce gerçekleştirilmiştir.

Ben DSİ bünyesinden katıldığımdan biliyorum, 2006'dan bu yana pek çok toplantılar yapılmış, su konusu geniş bir yelpazeden incelenmiştir. Hatta bu konuda bir prova niteliğinde Şubat ayı içinde 1. İstanbul Forumu düzenlenmiştir. Forum İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından yeni hizmete alınan "Sütlüce Kongre Merkezi"nde yapılmış, Eyüp'teki Feshane tesisleri de Forum'a dahil edilmiş, her iki tesis tarihi Galata Köprüsü ile birbirine bağlanmıştır. Tesisler aynı anda 7-8 toplantının yapılmasına imkan sağlamıştır. Özellikle şunu belirtmeliyim. Çok güzel bir simultene tercüme ağı kurulmuştur. Türkçe, İngilizce, Fransızca, Arapça ...vs dahil söylenenler aynı anda bir diğerine tercüme edilmiştir.

Açılışı 16.Mart 2009 günü, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül dahil pek çok devlet Başkanı, başbakan ve bakanın yoğun katılımı ile yapılmış, katılımcılara kapalı, devlet başkanları, parlamenterler, yerel yöneticiler arasında çeşitli toplantılar yapılmıştır.

Ben teknik ve su kültürü tarihini araştıran bir kişi olarak, biraz toplantılardan özet vereceğim. Siyasal toplantılar dışında tamamen teknik düzeyde yapılan toplantı sayısı yaklaşık 300'ün çok üstündedir.

Teknik olarak konular 6 bölüm olarak ayrılmıştır. Bunlar

1. KÜRESEL İKLİM DEĞİŞİKLİKLERİ

Alt başlıkları şöyledir. "İklim değişikliğine uyum sağlamak", "Su kaynaklı göçler ve sorunları" "Afet yönetimi"

2. İNSANİ KALKINMA VE BİN YIL HEDEFLERİ

Alt başlıkları ise şöyle; "Herkes için sağlıklı su sağlanması" "Enerji için su ve su için enerji" "Açlık ve fakirliğin giderilmesi için su ve gıda" "Suyun birden fazla kullanımı"

3. SU KAYNAKLARININ KORUNMASI VE YÖNETİMİ

Alt başlıkları; "Su havzası yönetimi ve sınır aşan sularda işbirliği" "Tarımsal ihtiyaç ve kentsel su ihtiyacının karşılanması" "Doğal Ecosistemlerin korunması" "Yüzeysel yer altı yağmur suyunun yönetimi ve korunması"

4. SU İDARESİ VE YÖNETİM

Alt başlıkları ise; "Sağlıklı su hakkına daha iyi erişimin sağlanması" "Verimin artırılması" "Su veriminin artırılması" "Etik, şeffaflığın sağlanması" "Su hizmetlerde kamunun ve Özel sektörün rollerinin belirlenmesi" "Verimli su kaynaklarının sağlanması için yasal ve kurumsal düzenlemelerin ağılanması"

5. FİNANS SAĞLANMASI

6. EĞİTİM BİLGİ VE KAPASİTE GELİŞTİRİLMESİ

Alt başlıkları ise "Eğitim bilginin geliştirilmesi" "Su Bilimi ve Teknolojisi" Mesleki Dernek ve bağların oluşturulması" "Herkes için veri oluşturulması"

6.5 SU VE KÜLTÜR

Benim katıldığım bölüm. Bu konuda dört ayrı oturum gerçekleştirilmiştir. Çeşitli kültürlerde suyun önemi eski dönemlerde kullanımı ve bazı önemli tarihi su yapıları görüşülmüştür. Ben burada Hitit ve URARTU dönemi tarihi su yapıları konusunda bildiri sundum. Bu bölümün en ilgi çeken konularından biri olduğunu gördüm.

DİĞER ETKİNLİKLER

Bunlar dışında pek çok yan etkinlikler gerçekleştirilmiş, gençlik Su Forumu, Çocuk Su Forumu yapılmış, Su Fuarı, Su Sergisi açılmış, katılımcıların Türk Kültürünü anlaması ve yorgunluklarını atması için konserler düzenlenmiştir. Su ödülleri dağıtılmıştır.

SONUÇ

5. Dünya Su Forumu Su'da farklılıkların birleştirilmesi amacına yöneliktir. Uzun geçen toplantılardan sonra verilmek mesajları vermeye çalışacağım. Önce dünyanın bugün su konusundaki geldiği noktayı da belirlemek gerekir diye düşünüyorum.

Son 100-150 yılda geliştirilen su kaynaklarına nazaran nüfusun daha fazla arttığı, buna karşı hızlı sanayileşme ile su kaynaklarının korunamadığı ve suyun kirletilmesi sonucu çok kritik bir duruma geldiği, dünyada 1 milyar insanın sağlıklı sudan yoksun olduğu, bunun büyük oranda çocuk ölümlerine sebep olduğu, Türkiye'nin su zenginliği yönünden ortada olduğu önlem alınmaz ise 15-20 yıl içinde büyük sıkıntıya gireceği, kadınların özellikle su fakiri ülkelerde ve kırsal kesimlerde suyu temin eden ve kullanan olduğu halde karar mekanizmalarında yer alamadığı, iklim değişikliği ile her şeyin daha kötüleşeceği ortaya çıkmaktadır.

Tüm bu düşündürücü tablo karşısında yönetimlerin ve halkların tek başına bir çözüme ulaşamayacağı, mutlaka çözümü birlikte aramaları gerektiği, proje ve tatbikat konusundaki deneyimlerini ve bilgilerinin paylaşılması gerektiği, özellikle küresel iklim değişikliği konusunda birlikte hareket etmek zorunda olduğu ortaya koymaktadır.

Bir başka gerçekte dünyanın 5-10 yıl sürecek bir ekonomik krize gireceği, bu dönemde dahi başka alandaki yatırımların kısılabileceği, ancak su yatırımlarının asla kısılmaması gerektiği vurgulandı.

İşte bu acı gerçeklere kulak veren sade vatandaştan dünyanın çok değerli bilim adamları, Türkiye'den, Şili'den, Japonya'dan Arap ülkelerinden buraya gelmiştir. İşte bu sebeple aynı ülkelerden Devlet başkanları, Başbakanlar, bakanlar, parlamenterler, yerel yöneticiler buradadır. Özellikle Türkiye adına konuşan Cumhurbaşkanı Gül, Çevre Orman Bakanı Eroğlu, umut verici olumlu mesajlar vermişlerdir.

Son olarak katılımcılar sade panelistten devlet başkanına 5. Dünya Su Formunun çok başarılı geçtiğini ifade etmişlerdir. Tarihi İstanbul'u tanıma fırsatı bulmuşlardır. Bir katılımcı kentimizin tarihi olduğunu ifade ederek HİSTANBUL olarak nitelemiştir.

5. İstanbul Su Formunun bir milat teşkil etmesini, dünya halkları ve hükümetleri arasında SU'yun bizleri BARIŞ'ta birleştirmesini, umuyor, ummak istiyorum. Barış zemininde suyu tartışalım ama su konusunda ne olur bölünmeyelim diyorum.

mehmet_bildirici@yahoo.com

(AGOS Ermenice eki 27.03.2009)

Urartu Su Yapıları ile birlikte Ermenice özet

Yeni Meram 01 Nisan 2009

(itu62insaat@syberian.net) gönderildi

(Pek çok dosta forward ile gönderildi)

KONYA'YA HİZMET EDENLER
KEMAL SELÇUKER
Mehmet Bildirici

Kemal Selçuker, yarı İstanbul ve yarı Konya'da yaşamını sürdürmektedir. Çok eskiden, Konya'da tanımama rağmen, İstanbul'da bir arada çalışma olanağı buldum. İleri yaşına rağmen bilirkişilik yapıyordu. Bu arada birlikte keşiflere gittik, onları değerlendirdik. Meslekte çok eski ve tecrübeli idi, deneyimlerinden yararlandım, Konya sevgisi ile dopdolu idi. Uzun uzun Konya'dan konuştuk. Tüm bunlara ve anlattıklarına dayanarak onun bir hayat hikayesini sunacağım.

Genç kuşakların bundan alacağı çok dersler olduğu kanısındayım.

Kemal Selçuker 1925 yılında Konya'nın Bitçimez, Ahmet Dede mahallesinde doğdu, babası Kunduracı Mehmet Ustadır. Bitçimez Konya'nın eski ailelerinin oturduğu bir mahalle idi. Selçuker Ailesi de çok uzun zamandan beri Konya'da yaşamını bu mahallede sürdürüyordu. Babası ve dedeleri hep kunduracı idi.

Küçük Kemal İlk öğrenimini İsmet Paşa İlkokulu'nda tamamladı, babasının İstanbul caddesindeki Kundura dükkanında çalışmaya başladı. Diktikleri kunduraları Konya ve civar köylerine satıyorlardı. O da babası gibi usta olup ailesinin geçimini sağlayacaktı. Babasının okutma gücü yoktu. Ama bazı tesadüfi olaylar, onu öğrenim yapmaya yöneltti, okuduğu okullar onu, geleceğin cumhurbaşkanları Turgut Özal ve Süleyman Demirel ile yakın arkadaşlığa kadar götürdü.

Onun hayat akışını değiştiren bu önemli olayı açıklamak yerinde olacaktır. İsmet Paşa Okulu'nda Küçük Kemal'in çalışkanlığının farkına varan Okul Müdürü Yümnü Tümer, dükkana gelir, babasını çayını içer, Mehmet Usta, Kemal'i okutalım der. Babası ise üzülen imkanı olmadığı için bunu yapamayacağını ifade eder. O zaman bana izin ver ben ona yardımcı olacağım der. Bir gün elinde bir takım kağıtlarla gelir, ondan diplomasını alır ve devlet parasız yatılı sınavlarına sokar, sınava pek çok kişi katılmıştır, Kemal'in pek kazanma ümidi yoktur, ama Konya'dan 2 kişi kazanmıştır, biri de Kemal'dir. Sonuçlar Cumhuriyet gazetesinde yayınlanmıştır. Ama babası pahalı diye gazete almadığından haberi olmamış, son gün bir tesadüf eseri kazandığını öğrenmiştir. Artık devletin parasız yatılı okuttuğu bir öğrencidir.

Orta okulu Bilecik Orta Okulu'nda okur, 1938 de mezun olur, ardından İstanbul Kabataş Lisesi'ne gönderilir, 1942 yılında oradan mezun olur. Hemen ardından İstanbul Yüksek Mühendislik Mektebi'nin (İstanbul Teknik Üniversitesi) sınavlarını kazanır, Elektrik Bölümü'ne gene parasız yatılı öğrenci olarak kaydolar ve buradan 1948 yılında Elektrik Yüksek Mühendisi olarak mezun olur.

O zaman İTÜ dört bölümden ibarettir. Elektrik Fakültesi'ndeki sınıflar 20 kişinin altındadır. Öğrenciler arasında yakın arkadaşlık kurulur. Süleyman Demirel'de aynı tarihlerde İnşaat Fakültesi öğrencileri arasındadır. Parasız yatılıdır. Kemal Selçuker kendinden 3 sınıf yukarıda Turgut Özal ile yakın arkadaş olmuştur. Konya'dan ve aileden Selçuker iyi dini eğitim almış ve dindar bir kişidir. Turgut Özal ise o tarihlerde dini konularda, bir arayış içindedir. Kemal Selçuker bu konuda ona yardımcı olur. Çok büyük hayranlık duyduğu Turgut Özal ile daha sonraları yakınlığı sürecektir.

Kemal Selçuker, Elektrik Yüksek Mühendisi Sırrı Sandıkçı'da sınıf arkadaşıdır. Her ikisi de Konya'dan çıkmış ve Konya'ya hizmet etmiş öncü Elektrik Mühendisleridir.

Kemal Selçuker, ilk görevine PTT İstanbul Baş Müdürlüğü'nde başladı, 1950 yılında Askerlik görevini yaptı, mecburi hizmet ödeneğini ödeyip serbest hayata atıldı. Önceleri başta Konya ve köyleri olmak üzere Türkiye'nin pek çok ilinde, Konya, Edirne, İzmit, Bilecik, Erzincan, Diyarbakır, Bingöl, Bolu, Giresun, Manisa...vs proje işleri yaptı, daha sonra böyle işlerin taahhüt işlerini gerçekleştirdi. Bu pek çok iş arasında NATO ile ilgili Bandırma Alarm Pilotları İnşaat ve tesisat taahhütlerinin çok önemli olduğunu vurgulamaktadır. Zira bu ihaleye iştirak etmek için çok özel belgeler gerekmektedir.

1972 yılında Bağkur'dan emekli oldu, mesleki çalışmalarını ise 10 yıl öncesine kadar devam etti, halen de Konya'da bu çalışmalar sonucu edindiği arsalarının yapım işleri ile ilgilenmektedir.

Kemal Selçüker bir yandan da mahkemelerde bilirkişilik görevlerine 1952 yıldan bu yana devam etmektedir. Avukat Enise Selçüker ile evlenmiş bulunan Kemal Selçüker'in Ahmet ve Mehmet isiminde 2 oğlu bulunmaktadır.

Dindar ve hayırsever bir kişi olan Kemal Selçüker her görüşmemizde kendisini Devletin okuttuğunu ve devlete minnettar olduğunu ifade etmektedir. Selçuklu ilçesinde bir Cami ve imam evi yaptıran Kemal Selçüker, Kızılay'a yardımlarının da olduğunu öğrenmiş bulunuyorum. Kızılay'a hayranlığını şöyle açıklamaktadır. Kendisi, babası ve annesi için hac görevini yerine getirmek için gittiği Suudi Arabistan'da Kızılay'ın çalışmaları gözlerini yaşartır, dönünce 3 katlı baba evini ve arkasındaki bahçesini Kızılay'a bağışlar.

Okumaması halinde bir kunduracı ustası olması beklenen Kemal Selçüker, okuyarak, yada okutulmuş halde nerelere ulaştığı görülmektedir. Tabii ki burada çok zeki ve çalışkan olmasının da burada çok önemli olduğu göz ardı edilmemelidir...

Konya Lisesi'nde bizlerde çok emeği geçen, Matematik Öğretmenimiz Ömer Faruk Mesçi de (1923-1974) onun eniştesi ve dayısının oğludur.

Yıllardır hem İstanbul ve hem de Konya'da yaşamını sürdüren Kemal Selçüker "ağabeyimize" sağlıklı ve mutlu günler dilerim. Yaptığı hizmetlerin değerlendirilmesi ve unutulmaması dileğiyle.....

Yeni Meram 02.04.2009

KONYA'DA DOĞAN VE LOZAN ANLAŞMASI İLE YUNANİSTAN'A GÖÇ EDEN
HACI ANASTA'NIN ANILARI
Mehmet BİLDİRİCİ

Bu yazımda Konya ve Sille hakkında önemli bilgiler bulunan, Konyalı şair ve besteci bir hanımın anılarında, yüz yıl öncesinin Konya'sında bir geziye çıkacağız.

Konya'dan Selanik'e göç etmiş Anastasia Smirneu ya da baba adı ile Hacı Anasta, 1918 yılında Konya'nın Rum mahallesinde (**Altın Çeşme mahallesi**) doğdu. 1924 yılında 6 yaşında ailesi ile Yunanistan'a Lozan Anlaşması ile göç ettirildi. Mersin üzerinden gemi ile gittiler. Hacı Anasta şair ve bestecidir. İkinci Dünya Savaşı'nda Almanlara karşı savaştı. Üç kadın ve yedi erkekle bunun için bir çete örgütü kurdu. Buradan kendisine Kaptan Anastasia da deniyor.

1938 yılında Kriyakos Smirneos (1910-1971) ile evlendi. Çiftin 3 oğlan, bir kızı oldu. Soyadı olan Smirneu "İzmirli" anlamına gelmektedir. Eşi göçmen olmayıp Eğriboz Adası'ndandır. 1995 yılında, Anadolu Rumlarının toplantısında, Konya'ya ait anılarını anlattı, ve Konya'dan bir şarkı okuyup dinleyenleri çok duygulandırdı. Arkasından gözü yaşlı olarak "**Konya'ya gidip orada ölmek istiyorum**" dedi, daha sonra kendini toparlayıp "Yunanistan'ı çok seviyorum" diye ilave etti.

Anastasia anılarında anne ve babasından da söz etmektedir. Babası Andon Haciteodoridi (1870-1956) yapı ustası olup, Yozgat Akdağmadeni'nde doğmuş, Konya'ya gelerek yapı ustalığı yapmıştır. Hacı Andon'un babası Gümüşhane kentinde maden işçisi imiş. Hacı Andon evlendikten sonra Konya'ya yerleşti. Annesini ve kardeşlerini Konya'ya getirdi, kendilerine bir konak yaptılar. Ayrıca Konya civarında evler, çeşmeler ve camiler inşa ettiği söyleniyor. Konya'nın Rum mahallesinde (Altın Çeşme) dört bronz oluğu bulunan bir çeşme yapmışlardı?

1919 da Hacı Andon, üçüncü evlerini inşa ettiler. Ev Rum Mezarlığı ile İstasyon arasında idi. (**Buranın şimdiki İhsaniye civarları olduğunu sanıyorum**). On dönümlük bir bahçe içinde üç katlı bina idi, ambar ve merdivenler giriş katında idi. Bütün öteki Hıristiyanların evlerinde olduğu gibi merdivenin altında bir ibadet odaları vardı. Birinci katta mutfak ve balkonlar, ikinci katta üç oda ve misafir salonu yer alıyordu. Pencere ve kapıların üstünde süslü kemerler vardı. Çatı ise altıgen kubbe idi. Belki bu kubbe yüzünden belki de "**Rumların Kilisesinin eskimiş oluşundan**" Hacı Ustalar KİLİSE yapıyor deniyordu. Bu evin içine girip hiç oturamadılar. 1922 yılında henüz tamamlanmamış bu binaya Askeriye yerleşti.

Burada Alaaddin Tepesi üzerinde şimdiki Orduevi'nin bulunduğu ve yıkılan Rum Kilisesi'nin oldukça harap olduğu ve yıkılması için sebep oluşturduğu anlaşılmaktadır. Bu arada Alaaddin Tepesi üzerinde olan ve Cumhuriyet dönemi Halkevi binası olan yapının ise Rum Okulu olduğu bilinmektedir. Bu binanın 1950'li yıllar bu sebepten yıktırıldığı bilinmektedir. Ayrıca Konya'nın Cumhuriyet Meydanı'nda bulunan çarşının yakınında büyük bir bina yapmışlar?, bir paşanın evi imiş? Mustafa Kemal'de bu evde kalmış? Ne derece doğru bilinmiyor ama belki bazı ipuçları da verebilir diye düşünüyorum.

Hacı Andon 1950'li yıllarda ailesi için vasiyet kabilinden yazılar yazmıştır. Bu yazılardan ikisi kitaba konmuştur. **Çok ilginçtir bu yazılar Yunan harfleri ile Türkçe yazılmıştır. Zira Karamanlılar olarak bilinen bu Hıristiyanlar Rumca bilmezlerdi. Hacı Andon Türkçe olan bu mektuplarında üzümlere Yunanca bilmediği için Türkçe yazdığını ifade ediyor.** Anastasia'nın annesi Mari (1885-1969) Silleli idi. Evleri Sille'de bir hendekle ayrılan iki mahallesinden biri olan "Mihail Arhangelos" mahallesi idi. İki mahalle arasında bir köprü bulunuyordu.

Burada ilginç bilgiler ortaya çıkmaktadır. O zaman Sille'nin iki mahalle olması, birinin Rum mahallesi ve birinin Türk mahallesi olmasıdır. Mihail Arhangelos mahallesi bugün Sille'nin batısında halen Müze olan Büyük Kilisenin bulunduğu mahalledir. Büyük Kilisenin ismi de aynıdır.

Anastasia'nın annesinin annesi Marta da (Ölümü 1917) Silleli idi. Otlardan anladığı için hastaları tedavi ediyor ve ebelik yapıyordu. Marta'nın annesinin adını Tekla olarak hatırlıyor. Tekla'nın Marta'yı doğurduğunda 55 yaşında olduğunu söylüyor. Çok uzaklardan Epir'in

Sulio köyünden geldiğini ifade ediyor.

Anastasia burada bir iddia da bulunuyor, Sillelilerin bir kısmının Epir'den geldiğini söylüyor. Bunun için de bir kanıt gösteriyor. Sille dışında diğer Rumların yaşadığı bölgelerde rastlanmayan vaftiz bayramından bir gün önce yapılan üstüne "fribo" denilen kekiğin döküldüğü haşlanmış bakla yemeklerinin Epir kökenli olduğunu belirtiyor.

Tabii bu önemli bir iddia, ne derece doğrudur? Şüphesiz tartışmalıdır. Ama yabana atılacak bir iddiada değildir. Bende araştırmalarımda Sille'deki Rumların geleneklerinin bazılarının çevrede yaşayan Rumlardan farklı olduğu kanısına varmış bulunuyorum. Anastasia Türkiye'de çok tartışılan bir konuya da açıklık getirmektedir. 1966 yılında eski Başbakan Konstantin Karamanlis'e soyadından ötürü Karamanlı olup olmadığını mektupla sormuştur. Karamanlis'in kardeşi telefonla mektubu cevaplamış, 1907 yılında Yunanistan Serez de doğan Karamanlis'in baba tarafının Araf'a'dan, anne tarafının İstanbul'dan olduğunu, Karaman'dan gelmediklerini söylemiştir. **Bu konuda benim araştırmalarımda bu yöndedir.**

Kitapta Konya ve Sille ile ilgili kitaptan çok önemli 2 fotoğraf konulmuştur. İlki 1940 yılında çekilmiş fotoğraf, oturanlar Anastasia'nın annesi Mari ve babası Hacı Andon, arkadaşiler kocası Kiriakos Smirneos ve Anastasia

İkincisi ise Sille'den getirilen altın işlemeli kıyafetlerle Anastasia'nın teyzelerinin 1930 yılında Odessa'da çekilmiş fotoğrafıdır.

Bu bilgiler Argiris Petronotis'in (Çeviren İro Kaplangı) HACI USTALAR isimli kitabından derlenmiştir. Kitap ön sözleri ile 62 sayfadır. Kitabın ön sözünü bu konuda çalışma ve araştırmaları bulunan Herkül Milas yazmıştır.

Konuların değişik açılardan ve coğrafyalardan bakılmasının bizleri daha doğru sonuçlara götüreceği kanısındayım. Bunların kentin tarihi ve mimarisine katkıları olur ümidi ile buraya özetlemiş bulunuyorum.

(Yeni Meram 04.04.2009)

AHMET MÜRSEL YATAĞAN MEHMET BİLDİRİCİ

Yatağan Mürsel 15. yüzyıl başlarında Anadolu'ya göç etmiştir. Afganistan'ın Horasan bölgesinden olduğu bilinmektedir. Yatağan Mürsel ve yakını Dediği Sultan, Turgutoğulları ile birlikte Anadolu'ya gelmişler önce Konya-Beyşehir arasında bulunan, kutsal kabul edilen Elengirit (Melengürit) dağında bir süre kalmışlar, daha sonra Dediği Sultan, Ilgın'ın Mahmuthisar köyüne yerleşmiş, kendisi de bugün Kızılören Bucağı'na bağlı Yatağan köyünün o zaman boş olan arazisini yurt edinmiştir. Yatağan Mürsel tarafından kurulmuş olan köyün o zamanki adı Söbüçimen'dir. Köyün ilk sakinleri kendisi, iki kızı ve onların kocalarıdır. Yatağan köyü bugün Meram ilçesine bağlı Konya'ya 55 km uzaklıktadır. Beyşehir ve Seydişehir yollarından ulaşmak mümkündür.

Esas mesleği dokumacılık olan Yatağan Mürsel, çeşitli kerametler göstermiş, Sultan Alaaddin olarak babasının adı ile tanınan Karamanoğlu II. Mehmet'in dikkatini çekmiştir. Sultan II. Mehmet H 810, Miladi 1407 tarihli vakfiyesi ile Söbüçimen ve Kavaklı mezralarını Yatağan Mürsel zaviyesine vakfetmiştir. Söbüçimen köyü o zamanlar Beyşehir sınırları içinde yer alıyordu. (Oral 1954, s. 44-47)

Yatağan Mürsel ve yakını Dediği Sultan'ın Anadolu'ya gelişleri hakkında yazılmış menakipnameler bulunmaktadır. Bu menakipnamelere göre Dediği Sultan Türkistan'da AHMET YESEVİ neslindedir ve Hacı Bektaş Veli ile akrabalıkları vardır. (Dediği Sultan Menakibi)

Yatağan Mürsel'in kurucusu olduğu köyün eski, kaynaklarda ismi Söbüçimen daha sonra ise Yatağan olarak geçmektedir.

1869 yılında Konya'da çıkan salnamede (yıllık) ermiş kişiler arasında gösterilmektedir. Konu hakkında daha geniş bilgi M. Zeki Oral'ın Vakıf dergisinde yayınlanmış Turgutoğulları ve Eserleri" adlı makalede ve soyundan gelen Mehmet Bildirici'nin "Yatağan Köyünün Dünü-Bugünü" adlı yayınında bulunmaktadır. (Bildirici 1986)

Yatağan Mürsel köyde kara yapı bir türbede gömülü iken 2005 yılında Vakıflar Müdürlüğü tarafından ismine layık güzel bir türbe yaptırılmıştır. Yanında bulunan yatanların kimliği hakkında bilgi yoktur. Bu gün Konya'da büyük çapta sanayide yer alan Yatağanlıların tümü onun soyundandır. (Bildirici 1995)

Kaynaklar :

- Bildirici 1986 "Yatağan Köyü, dünü, bugünü"
- Bildirici 1995 "Yatağan Mürsel" 07.10.1995, Yeni Konya Kırkambar s.5
- Oral, 1954 "Turgutoğulları ve eserleri" Belleten Dergisi, s. 44-47
- Dediği Sultan Menakibi (el yazması, yayınlanmamış)
(Mehmet Bildirici)

BALIKLI ÇEŞME MEHMET BİLDİRİCİ

Balıkli Çeşme, Cumhuriyet dönemine kadar Rumların yaşadığı Altınçeşme mahallesindedir. Altınçeşme mahallesi Alaaddin tepesinin güneyinde en az Roma döneminden gelen eski bir yerleşim alanıdır.

Altınçeşme'deki Balıklı Çeşme'nin mimarisi diğer çeşmelere benzemektedir. Ancak burada kitabe yerinde iki balık figürü ortasında $\alpha\pi\alpha$ kelimesi görülmektedir. Türkçe okunuşu APA olan bu isme Konya'da pek çok yerde rastlanılmaktadır. Apa köyü ve barajı, Altınapa, Apasaray ..vs. Apa su anlamına da gelmektedir.

İyi incelendiğın de π harfinin bir ayağının altında, diğerinin üstünde nokta görülmektedir. Rumlarda da Ebced hesabına benzer bir tarihlleme oluşunu ve buna göre bu Apa kelimesinin 1901 yılını gösterdiğini anlaşılmaktadır.

"Konya Tarihi"nde (Konyalı, 1964, s.994) çeşmeden bir taşın müzeye kaldırıldığı belirtilmektedir.

Bu taş incelendiğinde, İnce Minare Müzesi 873 kayıt numarasında gene iki balık figürü arasında tek satır Arapça yazı bulunmaktadır. Konya Tarihinde (Konyalı 1964, s. 994) fotoğrafı bulunan yazıyı değerli yazar Edip Seviş "Senet-i seman uşur ve setemaye (sittemiye)" olarak okumuştur. Bu ise H 708 tarihini ifade etmektedir. Bunun miladi karşılığı 1308 yılıdır. Buradan burada oturan Rumların bu kitabeyi buradaki daha önceki çeşmeye koyduğu sanılmaktadır.

Burada iki farklı dönemlerde farklı alfabe ile yazılmış balık figürlerinin erken Hıristiyanlık geleneğinde önemli bir yeri olduğu anlaşılmaktadır. Gerçekten çeşmenin üzerine dikkatli bakıldığında $\text{IX}\Theta\text{Y}\Sigma$ şeklinde tek kelime görülmektedir. Balık anlamına gelen bu kelimenin baş harflerinin ise kutsal bir cümle oluşturduğunu Prof. Dr. Thomas Drew Bear şöyle açıklamaktadır. Özellikle İsa isminin yasak olduğu dönemlerde insanlar balık figürü ile inançlarını ifade etmişlerdir.

I İsa

X Krist

Θ Theos (Tanrının)

Y oğlu

Σ kurtarıcı

Kaynaklar

Bildirici1995 " Balıklı Çeşme" 25.11.1995 Yeni Konya Kırkambar s.5

Konyalı 1964 "Konya Tarihi, s.994

(Mehmet BİLDİRİCİ)

KONYA İLİ KISA TARİHÇESİ MEHMET BİLDİRİCİ

Konya'nın merkezi olduğu Konya vilayetinde ilk yerleşmeler M.Ö. 7000-5000 yıllarında görülmektedir. İnsanoğlu toplayıcı ve avcı toplumdaki, yerleşik düzene "Neolitik" adı verilen bu dönemde geçmiş, tarımsal üretim başlamıştır. Bu kentler içinde en önemlisi Çatalhöyük'tür. Çatalhöyük bu dönemde dünyanın en gelişmiş kenti sayılmaktadır. Diğerleri ise Karaman'da Can Hasan, Seydişehir'de Suberde ve Erbaba höyükleridir.

M.Ö 13 yüzyılda Kral Tuthalia IV döneminde Hitit yerleşimi ve eserleri görülmektedir. Beyşehir'de Eflatun Pınar, Iğın'da Yalburt Havuzu ve Kadınhanı Köylü Tolu baraj veya seddesi bunlardan bazılarıdır.

M.Ö 334 yılında Büyük İskender'in Asya seferi ile bölge Helenizm uygarlığına girmiştir. Daha önce ayrı dilleri ve gelenekleri olan Likaonyalılar, Isauralılar bölgede yaşamakta idi. Büyük İskender'in genç yaşta ölümü ile Konya, Seleucos Krallığına katılmış, bu dönemde Ladik (Sarayönü) kurulmuştur.

Roma döneminde bölgede 1.2. ve 3.yüzyıllarda çok büyük gelişmeler olmuştur. Küçük bir kasaba iken Konya kenti Roma kolonisi olarak kurulmuştur. Bu dönemin çok önemli kentleri de şöyledir. Listra, Isaura (Bozkır Zengibar kalesi, eski Isaura kenti), Karapınar Karacadağ'da Hyde kenti, Ermenek, Ereğli kentleri bunlardan bazılarıdır. Bu dönemde ünlü Latin Şairi Tarsus valisi Çiçero, ünlü coğrafyacı Strabo, Hıristiyanlığın kurucularından Aziz Paulus bölgeyi ziyaret etmiştir.

4. yüzyılda eskiden yasaklanmış olan Hıristiyanlık devletin resmi dini kabul edilmiş, her şey yeniden düzenlenmiştir. Bizans döneminde ise gerileme ve başkentten uzaklaşma görülmüş. Malazgirt Zaferi'nden sonra bölge Müslüman Türklerin hakimiyetine girmiş, Konya Selçuklu devletinin başkenti olmuş XIII. yüzyılda büyük Sultan Alaaddin Keykubat döneminde büyük gelişme görülmüş, cami ve medreselerle donatılmıştır. Bu dönemde büyük mutasavvıf Mevlana Celaleddin, Muhyiddin Arabi'nin üvey oğlu Sadreddin Konevi ve büyük Mutasavvıf, şair Yunus Emre yaşamıştır.

Bölge Selçuklu'lardan sonra Karamanoğlu yönetiminde bulunmuş, 1467 yılında Fatih Sultan Mehmet tarafından Osmanlı İmparatorluğuna katılmış, başta Selimiye Camii gibi eserler yaptırılmışken, daha sonra bölge bir gerileme dönemine girmiştir. Ondokuzuncu yüzyılın sonunda eğitimde ve sağlıkta önemli gelişmeler başlamış, bölgede demiryolları inşa edilmiş, 1903-1913 yılları arasında zamanın çok önemli sulama projeleri arasında sayılan "Konya Ovası Sulaması" gerçekleştirilmiştir. Konya ili Cumhuriyetin kurulması ile, orada yerini almış, Atatürk'ün gösterdiği çağdaş uygarlık yolundaki yürüyüşünü sürdürmektedir.

(Mehmet Bildirici, Mayıs 2009)

(Öztuğ Bildirici Konya Haritası için hazırlanmıştır.)

KONYA'YA HİZMET ETMİŞ BİR BÜYÜĞÜMÜZ
DR. NEVZAT ÖZKAL
Mehmet BİLDİRİCİ

Dr. Nevzat Özkal Kadın ve Doğum Uzmanı olarak uzun yıllar, Konya Doğumevi'nde hizmet etmiş, belki de bu yazıyı okuyanların pek çoğunun doğumunu yaptırmıştır. Gayet disiplinli ve çalışkan olan Dr. Nevzat Özkal, annemle teyzesadedir. Kendisini yakın tanıdığım için hizmetleri unutulmasın hatırlanır olsun istedim.

Nevzat Özkal, babası ve annesi Hatice teyzemiz ayrı olduğu için anne dedesi, dönemin kadastrosu Ali Rıza Efendi'nin Hacı Fettah mahallesindeki evinde dünyaya gelmiştir.

İlkokulun ilk iki sınıfını dedesinin yanında şimdi ismini hatırlayamadığı bir ilkokul'da, üçüncü sınıfını Ankara'da babasının yanında, son iki sınıfını da kendisinin öğrenimini üstlenen Sıdika (Öğütçüler) halasının evinde Konya'da tamamlamıştır. İhsan Özdemir ilkokulda Baş öğretmenidir. Bu ise ne güç şartlarda eğitim ve öğrenim yaptığını göstermektedir. Babası Ankara'da Toprak İskan Müdürlüğü'nde çalışmış olan Memduh Özkal'dır.

Gene ismini ve yerini tam hatırlayamadığı, geniş bahçeli bir yerde Ortaokulu bitirir ve Konya Lisesi'ne kaydolur. Ailesinde ilk Lise'ye giden kişidir. Lise'de Matematik öğretmenleri Faik Ürel ve Süleyman Acar'dır. Fahri Ulusoy Biyoloji öğretmenidir. İbrahim Aşçıgil, Dr. Vecihi Uzgören, Müdür Süleyman Acar'ın kızı Mualla Acar (Elektrik Müh), Muzaffer Akay, unutamadığı sınıf arkadaşlarıdır. Konya Lisesi'nden 1939 yılında mezun olur.

Nevzat Özkal, doktor olmak ister, Tek Tıp Fakültesi İstanbul Üniversitesi'ndedir. Ankara Tıp Fakültesi henüz açılmamıştır. 1939-1945 yılları arasında Tıp eğitimi alır. Doktor diploması aldıktan sonra bir süre Ankara'da çalışır, ihtisas yapar.

1951 yılında Giresun'a atanır. Ekonomik durumlardan, Konya'dan akrabaları yanında kalan annesini yanına alır, ona sahip çıkar. Bu arada Fizik Kimya Öğretmeni Türkan Hanım ile tanışır ve evlenir. İlk defa 1952 yılında Nevzat Özkal'ın eşi ile Konya'da akrabaları ziyaret ettiği bugün gibi gözlerimin önündedir.

Nevzat Özkal, 1954 yılında Balıkesir Doğumevi'ne atanır. 1955 yılında kendisini ziyarete gittiğimi hatırlıyorum. Çünkü tren ile ilk defa Konya'dan çıkışım, tren ile Konya-Kütahya üzerinden Balıkesir'e gidiş, ormanlar içinde köprüler, tüneller bugün dahi hafızamdadır. Dr. Nevzat Özkal'ın Canan ve Nurcan isimli kızları burada dünyaya gelir.

Dr. Nevzat Özkal, memleketi Konya'ya hizmet etmek ister ve 1959 yılında Konya'ya naklini yaptırır. Zafer alanında bir kira evine yerleşir. Konya Doğumevi'de evine çok yakındır. Konya'da tutulur, para kazanır, Atatürk caddesindeki ilk evini alır. Bu ev son dönem bir Maruni evi olduğu kanısındayım. İçini istediği şekilde restore eder, ev olarak kullandığı iki katlı bina aynı zamanda "Muayenehane"dir. Ömrünün büyük kısmı çok sevdiği bu evde geçmiştir.

1975 yılında emekli olur, bir süre daha özel doktor olarak çalışır, Hacca gider ve hac dönüşü mesleği bırakır. Bu arada eşi Türkan Özkal'ı kaybeder. Kızları da Ankara ve İstanbul'dadır. Ev kendisine çok büyüktür. Evi Konya Mimarlar Odası'na satar ve arka tarafta gene kendine ait bir apartman katına çekilir. Dr. Nevzat Özkal Konya'da

381

yaşamayı sevmektedir. Nevzat Özkal'ın evi dekore edilmiş ve Mimarevi olarak bugün hizmet vermeye devam etmektedir.

Yeni eşi Şerife Hanım ile son günlerini geçirmektedir. Uzun yıllar, şifa dağıtan Dr. Nevzat Özkal yaşlı ve rahatsızdır, ama şanslıdır, eşinin tüm mesaisi onu en iyi

yaşatacak şekildedir. Ben de Aile büyüğümüz Nevzat Özkal'a sağlıklı günler diliyorum.
Konya'ya tıp konusunda büyük hizmetleri geçen Dr. Nevzat Özkal'ın unutulmaması dileğiyle yazıma son veriyorum.

Genç Doktor, Nevzat Özkal eşi ve babası ile (1950'li yıllar)

(Yeni Meram 20 Haziran 2009)

KONYA LİSESİ 1957 MEZUNLARI VEFA DOLU TOPLANTILARINI
İSTANBUL SARIYER'DE GERÇEKLEŞTİRDİ
Mehmet BİLDİRİCİ

Konya Lisesi 1957 mezunları, mezuniyetlerinin 52. yılında, tarihi Konya Lisesi'nin 120. kuruluş yılında İstanbul Sarıyer Büyükdere'de Süheyla & İsmail Uğurlu'nun evinde 13. Haziran 2009 Cumartesi günü toplandı. Uğurlu çiftinin Büyükdere sırtlarında yeşilliler içindeki villasında tüm sınıf arkadaşlarımız eşleri ile bir araya geldiler. Bizleri onlarca yıl sonra bir araya getiren, öğrencilik yıllarında hiçbir menfaat güdülmeden kurulan arkadaşlığımız. Öyle sağlam arkadaşlık kurmuşuz ki geçen bu uzun zaman da kopmadı, bütün hayat gailelerine rağmen hep bir araya gelebilmeyi başardık. Ne mutlu bizlere...

Bu toplantıların patronu hep İsmail Uğurlu, sayısız defa bizleri bir araya getirdi. Ama bunlar içinde unutulmaz olanlar, 05.12.2005 Karaköy'de Uğurlu Han'da yaptığımız toplantı ile gene İsmail Uğurlu'nun 1994 yılında Konya Meram'daki villasında gerçekleşen buluşmalarıdır. Tüm bu toplantıların basına yansımada ise arkadaşımız YENİ MERAM Gazetesi sahibi Mustafa Bahçıvan'ın katkıları unutulmazdır.

Süheyla & İsmail Uğurlu çiftinin bu unutulmaz davetine, Konya'dan Selma & Mustafa Bahçıvan, Şefika & Eray Özdemir, Meral & Cengiz Özkara,,,

Ankara'dan Tayyar Çimen, Orhan Kuntay, İnci & Dumrul Yavaş,....

İstanbul'dan Meral & Ömer Alptekin, Melahat & Osman Bıyıkoğlu, Düzay & Mehmet Bildirici, Yaşar & Fehmi Ersoy, Zarif & Hakkı Kafalı, Yalçın Kayaarası & kardeşi Şenay, Zehra & Çetin Kılıcı, Müberra & Habip Sandıkçı,...ve ev sahibi Süheyla & İsmail Uğurlu,...

Konya Lisesi arkadaşlarına derin bir sevgi ile bağlı 1956 mezunu Yaşat Manav ve İsmail Uğurlu'nun birkaç arkadaşı,....

Biz bu toplantımıza öğretmenlerimizi de davet ettik, onların geliş gidişlerini ben üzerime almıştım. Sağlık sebepleri ile katılamadılar, telefon ettiler, gözlerimizden öptüler,....

Bu arada Kızların Spor Öğretmeni ve uzun yıllar Konya Lisesi Müdür Yardımcısı olan Sevim Şener, 2009 Mayıs ayında İzmir'de aramızdan ayrıldı. Bu arada bir de arkadaşımızı kaybettik, Şener Oktay,..

Her iki kayıp bizleri üzdü, ama akıp giden hayatımızda bunlar da var. Konya Lisesi'nden bir devre sonra mezun eşi Leyla Oktay'a kendimiz ve sizler adına başsağlığı diledik. Bazı arkadaşlarımız cenazesinde de bulundu. Şener Siyasal Bilgiler Okulu mezunu idi.

Bu genel bilgilerden sonra dönelim toplantıya, serin yeşillikler içinde sohbetler ve eski günler anıldı... Bol fotoğraf ve video çekildi, Arif Uğurlu'nun bu konuda çok çabası gözlerden kaçmadı.

Tabii, eski dostlar bir araya gelirdi şarkılar olmaz mı? Sınıf arkadaşımız on parmağında on marifet olan, Avukat, Müzik üstadı Orhan Tosun bize içinden gelen şarkıları söyledi. Gür sesi her yere yayıldı. Orhan Tosun tüm müzik bilgilerini Müzik öğretmenimiz Şadiye Akın'dan almış, pek çok tanınmış ses sanatçısına nota dersleri vermiş. Ne kuvvetli Lise imiş bizim Konya Lisesi,,,!!!!

Akşam yemeğinden sonra müzik ile dopdolu, müzikçi bir aileden gelme arkadaşımız Fehmi Ersoy sahne aldı, canlı saz heyeti eşliğinde Lise yıllarında öğrendiği ve o zamanki korolarda söylediği şarkıları bizlere aktardı,,,,, muhteşemdi,...

Ben ise Botim A.Ş ile birlikte hazırladığımız "Konya Lisesi'nden 57 liler de geçti" adlı yayınıma gösterdim, onların CD'lerini alamayan arkadaşlara dağıttım. Öğretmenlerimizin gönderdiği mesajları ilettim. Yemekten sonra Konya'da çok ünlü halk feylesofu Tayiba'dan birkaç fıkrayı anlattım,....

Hava serinledi içeri çok geniş salona geçtik. Orhan Tosun burada piyano olduğunun farkına vardı. Kendisi gene piyano ile bir Napoliten bir şarkı söyledi. Bu vesile ile İsmail Uğurlu'nun çocuklarının piyano dersleri aldığını öğrendik ve onlardan küçük birer resital vermelerini istedik, Büyük olan NUR (sarışın) ile küçük kardeşi NİL (esmer) piyano çaldılar ve büyük alkış aldılar,.... Bu güzel piyano sesleri arasında bu güzel gün de sona erdi,....

Tüm arkadaşlar adına çok teşekkürler Süheyla ve İsmail Uğurlu,... bizlere nostaljik anlar yaşattınız,...

1957 Konya Lisesi mezunları toplu halde
(Alt solda ev sahibi Süheyla & İsmail Uğurlu)

Konya Lisesi 1957 mezunları
İsmail Uğurlu'nun Konya'da ki villasının bahçesinde

(Yeni Meram 19 Haziran 2009 yayınlandı)

İsmail Uğurlu / Yaşat Manav / Azzem Aydınöz / Günseli Aysun / Tayyar Çimen / Hakkı Kafalı
/ Yalçın Kayaarası / Üzeyir Kırca / Orhan Kuntay / Orhan Tosun'a mail olarak gönderildi

İÇİMİZDEKİ SES

VAN, MUŞ (DARON), HARPUR GEZİSİNİN ARDINDAN
MEHMET BİLDİRİCİ
İnş.Y.Müh
Araştırmacı-Yazar

01-04 Ekim 2009 tarihleri arasında HAYCAR tarafından, düzenlenen Doğu Anadolu gezisine katıldım. Lora Baytar tarafından organize edilen, Sarkis Seropyan'ın rehber olduğu gezi de çok yer gördük, çok tarihi yerleri gezdik ve bilgiler edindik.

Ben tarihi seven ve sorgulayan ve özellikle 1991 bu yana su kültür mirası ve tarihi su yapıları konusunda araştırma yapan ve yayınları olan bir kişi olarak bu geziden edindiğim izlenimlerimi sunacağım.

Van'da Urartular döneminde yaptırılan sulama kanalları, barajlar, kehriz yapıları (tünelle dağ içindeki pınardan suyu tünelle dışarı alan tesis) dünyanın en eski su yapılarıdır. Urartu krallarının hidrolik mühendisleri var mı idi? yoksa kendileri mi? mühendisti bilinmez, günümüzden 2700 yıl önce çok büyük bir hidrolik uygarlığını ortaya koymuşlardır. Bunların başında Büyük Urartu Kralı Menua tarafından açılan ve halk tarafından Şamiram kanalı olarak bilinen 50-54 km uzunluğundaki sulama kanalı gelmektedir. Ayrıca pek çok barajlar da yapmışlardır. Bu eserlerin çoğunluğu Van'dadır. Ancak bu eserler Urartular'ın hüküm sürdüğü her yerde de bulunmaktadır.

Gezimiz kapsamında Van'ın Gürpınar (Havasor) ilçesinde bulunan ve Şamran (Menua) kanalının, pınarını ve kanalın Güzelsu (Hoşap) nehrinin üstünden geçtiği köprüyü görmek vardı. Ancak bu işleri bize organize edecek Gürpınarlı İnşaat Mühendisi Suat Atan'ın yoğun işleri dolayısıyla geziye katılamaması dolayısıyla gerçekleşemedi. Akşam Van'da görüştüğümüz Suat Atan, kanalın Hoşap çayını geçtiği noktaya ulaşmak için çok yürünmesi ve bir bilenle gidilmesi gerektiğini söyledi. Biz de buraları gezi programından çıkarmak durumunda kaldık.

Peki bu nokta bu kadar önemli mi? idi. Evet bu köprü çok çok önemli idi. Çünkü su uygarlığı tarihinde dünyada! ilk defa bir kanalın suyu bir derenin üzerinden aşırılıyordu. Bugün burada yaklaşık 1950'lerde yapılmış bir beton köprü bulunmaktadır. Yörede ilk araştırma yapan Alman bilim adamları 1898 yılında aynı noktada bir ahşap köprü ile karşılaşmışlardır. Bu konuda yörede en ciddi su tarihi araştırmaları yapmış, Hidrolik Profesörü Gunter Garbrecht Urartular döneminde de benzer bir köprü olabilir diye yazmaktadır. Ben bu ağaç köprüyü kalın sarılmış sarmalanmış bir ağaç gövdesi olarak tasarlıyorum.

Burayı göremedik ama, tarafımdan düzenlenmiş Web sayfasında (Tarihi sulamalar, Barajlar) bölümünde geniş bilgiler yer almakta ve bu ahşap köprünün çizilmiş bir gravürü bulunmaktadır. Web sayfama girmek için aşağıdaki adresi tıklamak yeterlidir.

<www.mehmetbildirici.com>

Sarkis Seropyan'ın güzel açıklamaları ile Akdamar (Ahtamar) kilisesini gördük. İçinde muhtemelen yağmur ve kar sularının toplandığı bir sarnıç, (kuyu) dikkatimi çekti.

Van'ın İran sınırına yakın iki tarihi kiliseye giderken Albayrak köyünü geçince biraz ileride İran sınırına çok yakın mesafede kayıtlarda geçen GELİNCİK barajının farkına vardım. Çok büyük keyif aldım. Urartular'ın önemli barajları (Rusa Barajı-Geniş göl- Sikhe Barajı) Ereğ Dağı (Varak) üzerinde ve eteklerinde, Gelincik barajı ise İran sınırında, aradan geçen zamanda tamamen dolmuş durumda !!!!!

Muş'ta ise eski Ermeni mahalleleri, arkasını dağa dayamış, çok yüzeysel bir soruşturmada içme suyunun dağdan geldiğini, suyun enerjisini kırmak için ara ara yaklaşık 2 m boyunda bir çeşit amforaların kullanıldığını bu sistemi hayret içinde duydum. Çok ilgimi çekti. Mutlaka tarihe meraklı bir mühendis tarafından araştırılmalı diyorum....

Muş'ta Surp Garabet manastırı beni çok etkiledi. Burada uzun uzun açıklama yapan Anahid Der Minasyan ile tanıştım. Urartu Su Yapıları ile ilgili bol resimli Türkçe CD'yi kendisine sundum. Birkaç yıl önce annesi Armenuhi Kevonyan onuruna Daron Türküleri konserine İstanbul'da şans eseri gitmiştim. Onun kızı oluşu, Paris Sourbon Üniversitesi'nde "Uluslar

arası ilişkiler” konusunda öğretim görevlisi olması beni heyecanlandırdı. İngilizce yaptığımız kısa sohbetlerden çok büyük keyif aldım.

Palu Kalesi üzerinde bulunan Urartu yazıtının olması gene beni heyecanlandırdı. Palu Kalesi konumu ve tarihi ile çok olağan dışı, daha önce görmemiş idim. Bu arada Palu ve Harput hakkında değerli açıklamalar yapan Mustafa Balaban ile tanışmaktan çok mutlu oldum.

Konuyu kısa bir özetlersem Anadolu'nun doğusunda ve batısında su uygarlığı ile çok önemli hidrolik ağırlıklı sanat ve mühendislik yapıları bulunmaktadır. Bu konuda çalışma ve araştırmalar yenidir. Türkiye'nin batısında Roma döneminden kalan antik Anadolu kentlerinde yaklaşık 50 civarında (yaklaşık tümünün % 10) hidrolik ağırlıklı araştırmalar bulunmaktadır. Doğu Anadolu'da ise bu konularda Van Urartu yapıları dışında su araştırmaları bulunmamaktadır. Bu mühendislik yapılarının önce varlığının farkına varılması ve zaman içinde araştırmaların çoğalacağı inancını taşıyorum.

Sonuç olarak gezinin başında sadece ailecek tanış olduğumuz Manuşak & Sarkis Seropyan'ı tanıyordum. Eşim emekli Coğrafya Öğretmeni Düzay Bildirici'nin sağlığı bu geziye katılmaya elverişli olmadığından geziye yalnız katılmışım. Cemaat dışından olduğum için varlığımla acaba rahatsız edici olur muyum? diye bir miktar endişe etmişim.

Ama tam aksi oldu, hemen hemen tüm katılımcılarla dost oldum. Benimle yaşıt Zaruhi & Onnik Cemcem, gençlerden Silva, Nazeni, Najda, Besse, Arno ve daha ismini sayamayacağım pek çok kişi ile sohbet ettim, bir şeyler anlattım, bir şeyler dinledim. Benim için unutamayacağım bir gezi oldu. Kendime de teşekkür ediyorum. İyi ki katılmışım. !!!!!!!
<mehmet_bildirici@yahoo.com>

(Bu yazı 23.10.2009 Tarihli AGOS 12. sayfada köşe yazısı olarak yayınlandı)

Van'da gecelediğimiz Şahmaran Oteli önünde
(En solda Sarkis Seropyan'ın yanında ben Mehmet Bildirici)

KONYA'DA BİR ULU ÇINAR DEVRİLDİ
DR. NEVZAT ÖZKAL'I (1921-2010) KAYBETTİK

MEHMET BİLDİRİCİ

Konya'da uzun yıllar Doğum Doktoru olarak çalışmış, bu yazıyı okuyanların pek çoğunun doğumunda bulunmuş Dr. Nevzat Özkal son birkaç yıldır rahatsızdı.

16 Aralık 2010 günü öğleyin yemekten sonra fenalaşmış, helalleşerek, dua okuyarak ruhunu teslim etmiştir. 17 Aralık Perşembe günü öğleyin Sultan Selim Camii'nde kılınan namazın ardından Üçler Mezarlığı'nda eşi Türkan Özkal yanında toprağa verilmiştir. Cenazesine, tüm doktorlar, mimarlar, akrabalar, kızları Canan ve Nurcan, Ankara'dan yeğenleri ve Konya'da pek çok seveni katılmıştır.

Ben İstanbul'da geç haberim olduğundan katılamadım, ama kendisini olabildiğince ziyaret eder arardım. Mütevekkil bir kişi idi, en sıkıntılı anlarında dahi "Allah bu günlerimizi aratmasın derdi". Kendisi benim soy ağacı çalışmalarına destek vermiş, onları dikkatlice incelemiş ve eski fotoğraflarını bana vermişti.

Zaman zaman hayatı hakkında sorularım olurdu. Onun anlattıklarından bir kesit sunmaya çalışacağım.

Küçük Nevzat 1921 yılında anne ve babası ayrılmış olduğu için anne dedesi zamanın Kadastro elemanı Ali Rıza Efendi'nin Hacı Fettah mahallesindeki evinde doğmuştur. Annesi Hatice Hanım, benim annem Nesibe Bildirici'nin teyzesidir. Babası Ankara Toprak İskân Müdürlüğü'nde çalışmış Memduh Özkal'dır.

Küçük Nevzat, ilkokulun iki sınıfını dedesinin verdiği bir okulda, üçüncü sınıfı Ankara'da babasının yanında, son iki sınıfı da kendisinin öğrenimini üstlenen, kendi çocuğu olmayan halası ve teyzesi Sıdika Öğütçüler'in verdiği okulda okumuştur. Burada İhsan Özdemir başöğretmen'dir

Daha sonra ismini hatırlayamadığı bahçeli bir yerde Orta Okulu okumuş, ardından öğrenimine Konya Lisesi'nde devam etmiş 1939 yılında buradan mezun olmuştur. Konya Lisesi'nde Matematik öğretmenleri Süleyman Acar, Faik Ürel, Biyoloji öğretmeni Fahri Ulusoy'dur. Süleyman Acar'ın kızı Elektrik Y. Müh Mualla Acar, Dr Muzaffer Akay unutmadığı sınıf arkadaşlarıdır.

Benim tespitlerime göre Nevzat abi, Dr. Sadettin Bilgiç ile Konya Lisesi'nin yaşayan en eski mezunları idi.

O yıllarda tek Tıp Fakültesi İstanbul'dadır. Orada 1939-1945 yılları arasında öğrenim görür ve doktor olur. Daha sonra ihtisasını "Kadın Doğum üzerine yapar. Bir süre Ankara'da çalışır.

1951 yılında Giresun'a atanır. Orada Fizik Kimya öğretmeni Türkan Hanım ile karşılaşır, evlenirler. Eşi ile birlikte 1952 yılında Konya'ya gelişlerini bugün gibi hatırlarım. Konya'da yeğenleri yanında kalmakta olan annesini yanına alır, ona sahip çıkar.

1954 yılında Balıkesir Doğumevi'ne atanır. 1955 yılında ben ilk defa Konya dışına trenle anneannemi götürmek için Balıkesir'e giderim. Orada kızları Canan ve Nurcan dünyaya gelir. Hatice teyzemiz yaşadığı zor şartların getirdiği yüklerle hastalanır. Daha sonra 1963 yılında Konya'da vefat eder.

1959 yılında Konya'ya atanır. Zafer Meydanı'nda bir süre kira ile oturur ve Atatürk Caddesi üzerindeki geniş evini (Mimarlar Odası) satın alır. Uzun yıllar burada Doğum Doktoru olarak hizmet eder, 1975 yılında Hacca gider, dönüşte mesleğe veda eder.

Eşi Türkan Özkal'ı 1996 yılında kaybeder. Kızları görevleri icabı Ankara ve İstanbul'dadır. Ev kendisine çok büyük gelir ve evini (muhtemelen bir Maruni evi) Mimarlar Odası'na satar ve hemen arkasında gene kendine ait bir apartman katına çekilir. 1952 doğumlu Şerife Hanım'la evlenir. Son günlerini onun bakımı altında geçirir....

Konya'nın ulu çınarı, yakınım, büyüğüm, ağabeyim Nevzat Özkal'a Allaha rahmet diler, kalanları eşi Şerife Hanım'a, kızları Canan ve Nurcan'a, Ankara'da yeğenleri Reyhan ve Mustafa Kemal'e, ve Konya'daki tüm akrabalarım ve Konya tıp âlemine baş sağlığı dilerim.

(Bu yazı 21.12.2010 tarihli Yeni Meram Gazetesi 2. sayfasında yayınlanmıştır)

Türkan Özkal – Yusuf Kurdoğlu – Belkis Kurdoğlu – Dr. Nevzat Özkal
(Yusuf Kurdoğlu hem amcası ve hem de dayısıdır)